

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu aastaruanne 2014

Rakvere linna elanike arv (31.12.2013): 16335

1. Põhilised tegevussuunad

2014. aasta peamisteks märksõnadeks olid uute teenuste arendamine ning edukalt läbi viidud üritused:

- Edukalt käivitunud koduteenindus tõi kaasa uusi ja väga aktiivseid lugejaid, septembris alguse saanud lugemiskoera projekt aitas kaasa laste lugemisoskuse arendamisele.
- 1. korraldusel läbi viidud teeninduse ümberkorraldused ning pikenenud lahtiolekuaeg muutis lugeja jaoks mugavamaks reserveeringute kättesaamise ning raamatute tagastamise, samuti on nüüd värske perioodika lugeja jaoks kättesaadav tund aega varem. Aasta lõpus läbi viidud ilukirjanduse kojulaenutuse ümberkorraldamine tõi juurde enam kasutajakohti.
- Korraldati kaks erialaüritust: maaraamatukoguhoidjate suveseminar ning XI lasteraamatukoguhoidja päev. Osalenud raamatukoguhoidjate tagasiside oli väga positiivne.
- Korraldati Tartu kirjandusfestivali Prima Vista partnerlinna päev, mis sisutiheda ja huvitava programmiga pälvis laia tähelepanu.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Raamatukogu nõukogu käis 2014. aastal koos kahel korral, käsitletud teemad puudutasid eelarvet, suuremaid projekte, raamatukogu kasutatavust ja külastatavust.

Rakvere linna arengukavas aastateks 2013-2030 on planeeritud raamatukogu juurdeehituse asukoha määramine ja ehitise projekteerimine aastatel 2013-2015 ning Lääne-Virumaa Keskraamatukogu juurdeehituse rajamine 2015-2020.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.2013	Seisuga 31.12.2014	Muutus
Eelarve kokku	472 463€	501 318€	+6,1%
Personalikulu	366 205€	394 198€	+7,6%
Komplekteerimiskulu	50 470€	49 569€	-1,8%
sh OV-lt	23 846€	22 905€	-4%
sh riigilt	26 624€	26 664€	+0,2%
IT-kulud	4 289€	4 072€	-5,1%

Projektid, toetused	Period	Summa
<i>Eesti Kultuurkapital</i>		
1. Kirjandusfestivali Prima Vista partnerlinna programmi korraldamine Rakveres	15.04-25.05.2014	600€
2. XI lasteraamatukoguhoidja päeva läbi-	01.09-30.09.2014	200€

viimine Lääne-Virumaa Keskraamatukogus		
<i>Kultuuriministeerium</i>		
1. Maaraamatukoguhoidjate suveseminar Lääne-Virumaal	15.04-12.08.2014	840€
2. Raamatukoguhoidjate täiendkoolitus „Raamatukoguhoidjast õppimise toetajaks“	10.09-10.12.2014	855€
<i>Hasartmängumaksu Nõukogu</i>		
1. Nukits mõõdab raamatuid	28.01-16.06.2014	900€
2. Tule Hekule Lugema	17.10-31.12.2014	250€
KOKKU		3645€

2.3 Struktuur

2.4 . Personali juhtimine ja areng

Seoses teeninduse ümberkorraldustega koondati septembrist riidehoidja ametikoht.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundi arv (koolituse pikkus)	Raamatukoguhoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel	Koolituseks kulutatud
LVKRK	32	239	22	1117

Täienduskoolitusi oli võrreldes 2013. aastaga rohkem. Mitte ühelgi koolitusel ei osalenud üks osalise tööajaga töötav raamatukoguhoidja, kes läbis Tartu Ülikooli elukestva õppe keskuses *Väärikate ülikooli* täiendusõppeprogrammi.

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Teenindus raamatukogus: rk töötaja teenindusmeel- ja keel	RR	1
Kirjandusteemaline koolituspäev kirjaniku ja ajakirjaniku Gert Helbemäe elust ja loomingust	RR	1
Raamatukogu sinu taskus	RR	1
Lasteraamatukoguhoidja õpipäev "E-raamatust nii seest kui väljast"	ELK	1
Autoriõiguse koolitus	Kultuuriministeerium	2
Koolitustoimkonna koolituspäev AK: aktuaalne koolitus (kutsestandard)	ERÜ	1
Teenindustöötaja enesemotivatsioon: võtteid mõnusa meeolu ja vahva keskkonna loomiseks ja hoidmiseks	Jõhvi KRK	2
Raamatukogud teel tulevikku - infoajastu tehnoloogiad	TLN KRK	1
MARC-kataloogimise põhitõed	ERÜ	2
Muinasjutuline maailm: rahvajuttudest (laste)kirjanduseni	ELK, Eesti Kirjandusmuuseum	1
Algupärase lastekirjanduse päev	Tartu LRK	3
II Põhja- ja Baltimaade kirjandusfoorum "Kas	ELK, Põhjamaade	1

laps loeb?"	Ministrite Nõukogu	
ERÜ rahvaraamatukogude komplekteerimise töörühma koolituspäev	ERÜ	2
Laps kirjanduses 2	ELK, Eesti TA Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	1
Loomade abil läbiviidavad teraapiad	Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühing	1
Winows Server 2012 R2 ja System Center 2012 R2 praktikum	BCS Koolitus	1
Võrguturbekoolitus	BCS Koolitus	1
Töökaitsealane täiendõpe	Karaire TÜ	1

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu töötajad osalesid veel:

- Rahvaraamatukogude laagris Jõgevamaal
- ERÜ maaraamatukogude sektsiooni suveseminaril
- EMKÜ sügiseminaril
- Konverentsil "Põhioskused - võti ühiskonna muutustega kohanemiseks"
- Seminaril „E-raamat: kirjastamine, vahendamine, lugemine“
- Lasteosakonna juhataja viibis 2-päevasel Eesti rahvaraamatukogude laste- ja noortetöötajate õppereisil Soome raamatukogudesse, kus tutvuti sealse lastetööga.
- 2 raamatukoguhoidjat olid kumbki 5 päeva stažeerimas Tallinna KRK-s.

Keskraamatukogu töötajad osalesid ka kõikidel LVKRRK korraldatud koolitustel (Vt 2.4.3)

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- Ettekanne ERÜ maaraamatukogude sektsiooni suveseminaril „Raamatukoguhoidja – nõukogude propaganda tööriist“ Lea Lehtmets ja Marju Saluste
- Ettekanne Lääne-Virumaa raamatukogutöötajate seminaril „Pilk Lääne-Virumaa raamatukogude minevikku“ Lea Lehtmets, Kaili Õunapuu-Seidelberg
- Reet Tombandi ettekanded „Laps õpib lugudest “ Rakvere linna eelkooli lapsevanematele ja „Häid mõtteid tutvumisreisilt Soome raamatukogudesse“ maakonna raamatukogutöötajate seminaril.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu osa koolituse korraldamisel

LVKRRK korraldas maakonna raamatukoguhoidjatele 9 koolitust ja seminari, 2 õppereisi ning ühe suveseminari.

Olulisemad teemad ja esinejad olid:

- Vikipeedia koolitus. *Teele Vaalma*
- Uuemaid tõlkeid hispaania kirjandusest. *Kai Aareleid*
- E-riigi võimalused. *Madis Roosalu*
- Paberi ja trükikunsti ajaloost, raamatute säilitamisest ja restaureerimisest. *Tõnu Vilu*
- Raamatukoguhoidjast õppimise toetajaks. *Sirje Virkus*
- Kolm kuud Yale'i ülikooli raamatukogus. *Anne Kliimask*
- Vaimujutud trükises ja rahvapärimeses. *Mall Hiimäe*

- Ajakirjast "Raamatukogu". *Ene Riet*
- Metsiku raamatukogu ja perekond Pruulid. *Liis Tamm ja Sirje Lusmägi*
- Kirjanik ja ajakirjanik *Aita Kivi*
- Lastetööst Soome raamatukogudes. *Reet Tomband*

Koostöös ERÜ Maaraamatukoguhoidjate sektsiooniga korraldas LVKRRK 3-päevase maaraamatukoguhoidjate suveseminari. Seminaril läbiti koolitused:

- Raamatukoguhoidja kui hingehoidja. *Tauno Toompuu*
- Kuidas suhelda noortega. *Epp Adler*

Koolitusteks küsiti projektidega toetust Kultuuriministeriumilt.

Koostöös ERÜ lastekirjanduse toimekonnaga korraldati 17. septembril üleriigiline lasteraamatukogutöötajate päev, kus muuhulgas esinesid Rakvere lastekirjanikud.

3-päevasel õppereisil Läti raamatukogudesse külastati koos Ida-Virumaa kolleegidega uut Läti Rahvusraamatukogu ja mitmeid rahvaraamatukogusid.

Koostöös Europe Direct'i Lääne-Virumaa teabekeskusega korraldati õppereis Tallinna Euroopa Maja, Stenbocki maja ja Kadrioru kunstimuuseumi.

Traditsioonilise 2-päevase suveseminari asemel korraldati ühepäevane väljasõidu-koolitus Rägavere valda, kus tutvuti valla raamatukogudega ja teiste oluliste paikadega ning läbiti 3-tunnine koolitus Ulvi mõisas.

Aasta lõpus anti koolitustõendid kõikidele raamatukoguhoidjatele, kes osalesid LVKRRK poolt korraldatud täienduskoolitusel vähemalt 6 tundi.

Koolituste planeerimisel arvestati erialaste aktuaalsete teemadega ning raamatukoguhoidjate soovidega. Erilist rõhku pandi raamatukoguhoidja kui koolitaja ja õppimise toetaja koolitamisele.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu töötajatest õpib magistriõppes Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduskonnas digitaalse raamatukogunduse erialal üks töötaja ning rakenduskõrghariduslikus õppes raamatukogunduse ja infokeskkondade erialal Tartu Ülikoolis samuti üks töötaja.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Lääne-Virumaa aasta raamatukoguhoidja tiitli pälvis komplekteerimisosakonna juhataja Iivi Kask panuse eest raamatukoguprogrammi URRAM arendustegevusse ning programmi õpetamise eest maakonna raamatukoguhoidjatele.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

2014.aastal teostatud suuremad tööd olid: katuseparandustöö pärast tormikahjustust, garderoobi likvideerimine ja 1.korruse laenuletu asukoha muutus, tuvitõkkevõrgu paigaldamine hoone hoovipoolsele osale, tagavaraväljapääsu põranda remont ning kohviku ja saali sanitaarremont.

Remonti vajavad hoone remontida päikesepoolsed aknad (64 tk) ja fassaad (ca 160 m²) (raamatukogu eelarves vahendid nii suurteks töödeks puuduvad, seega ei ole remondi aeg teada).

Liikumispuudega inimestele on juurdepääs raamatukokku tagatud (kaldtrepp, lift).

2.6 Raamatukogu arendustegevused

Suurimaks arendustegevuseks oli teeninduskorralduse muudatus, mille raames muudeti 1.korruse laenutusleti asukohta, loodi juurde kasutajakohti ning perioodika lugemise võimalus ka 1.korrusel ning pikendati 1.korruse lahtiolekuaegu argipäeviti tunni võrra (avatud alates kl 9.00).

2.7 Raamatukogude koostöö

Rahvusvahelisel tasandil oli koostööpartneriteks Lapua ja Lappeenranna raamatukogud, Lappeenranna kolleegid viibisid sügisel 2014. Lääne-Virumaa Keskraamatukogus õppereisil.

Riiklikult tasandil toimub tihe koostöö teiste Eesti rahvaraamatukogudega, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühinguga, Eesti Lastekirjanduse Keskusega.

Raamatukogu teeb kohalikul tasandil koostööd mitmete teiste Rakvere linna kultuuriasutuste, koolide, lasteaedade ja muude ühendustega. Mitmete partneritega on koostöösuhete juba aastatepikkune - Rakvere Kultuurikeskus, Rakvere Teater, muusikakoolid.

Peamised koostööpartnerid kohalikul tasandil on olnud:

- *Rakvere Kultuurikeskus* – raamatukogu kultuurisündmuste informatsiooni vahendamine Rakvere linnas, Tasuta raamatu laada kaaskorraldaja.
- *Rakvere Teater* – kirjandusfestival Prima Vista Rakvere päeva koostööpartner (ruumid, helitehnika, lavakujundus), raamatukogu kaasamine rahvusvahelise teatrifestivali Baltoscandal korraldusse.
- *Lääne-Viru maavalitsus* – raamatukogu kaasamine Lääne-Virumaa ja Plöni kreisi sõprusühete 25. aastapäeva korraldamisse, koostöös Lääne-Virumaa aasta raamatukoguhoidja valimine.
- *Lääne-Viru Omavalitsuste Liit* – Lääne-Virumaa „Aasta tegu 2015“ hääletamise organiseerimine maakonna raamatukogudes ning raamatukogutöötajate osalemine hääletelugemise komisjonis, maakondliku kirjandivõistluse korraldamises osalemine.
- *Europe Direct teabekeskus Lääne-Virumaal* – muinasjutuhommikud raamatukogus (üritustesari „Muinaslugudega mööda Euroopat“); maakonna raamatukogutöötajate koolitusreis Tallinnasse.
- *SA Virumaa Muuseumid* – abi kogudega näituste korraldamisel (Lorupi klaas ja Langebrauni portselan; Metsiku „pibliotek“)
- *Rakvere Muusikakool ja Rajaotsa muusikakool* – õpilaskontserdid.
- *Virumaa Teataja* – kauaaegne raamatukogu meediapartner.
- *RMK Sagadi Metsakeskus ja MTÜ Rakvere Mälumängu Projekt* - maakondlik looduse teemaline mälumängusari 7.-9. klassidele.
- *Emakeeleõpetajate ainesektsioon* - maakondliku põhikoolide kirjandivõistluse läbiviimine.
- Vabatahtlik *Riina Rooberg* koos lugemiskoer Hectoriga.

3. Kogud

Riigieelarvest eraldati 2014. aastaks teavikute ostuks 26 664 €, lisaks Rakvere linna poolt 22 905 €. Teavikuid osteti kokku 3935 eksemplari 42 635 € eest (sh 3702 raamatut, 198 helisalvestist, 25 videot ja 10 lauamängu), lisaks osteti veel ajalehti-ajakirju ja muid kiiresti aeguvaid väljaandeid 6934 € eest.

Kokku saabus teavikuid 4284 eksemplari 44597 € eest.

Ostetud teaviku keskmiseks hinnaks kujunes 10,83 €, raamatul 10,86 €.

<i>Laadid</i>	<i>Saabunud eksemplare</i>	<i>Osakaal %</i>	<i>Saabunud €</i>	<i>Osakaal %</i>
<i>Raamatud</i>	4037	89,8%	42061	81,6%
<i>Perioodika + aeguvad</i>	209	4,7%	6934	13,5%
<i>Auvised</i>	237	5,3%	2450	4,7%
<i>Muud teavikud</i>	10	0,2%	86	0,2%
<i>Kokku ost+annetus</i>	4493	100%	51531	100%
<i>Kokku perioodikata</i>	4284		44597	

<i>Osakond</i>	<i>Teavikuid (eks)</i>	<i>Osakaal %</i>	<i>Teavikuid €</i>	<i>Osakaal %</i>	<i>Keskmine hind €</i>
<i>Ilukirjandus</i>	1490	37,8	15783	37	10,59
<i>Erialakirjandus</i>	1037	26,4	14304	33,6	13,79
<i>Lasteosakond</i>	1176	29,9	9886	23,2	8,41
<i>Muusikaosakond</i>	232	5,9	2662	6,2	11,47
<i>Kokku</i>	3935		42635		10,83

Järjekindlalt tegeldakse fondist aegunud ja katkiste, samuti laenutusteta teavikute kustutamiseks. Fondist kustutati kokku 6559 eksemplari 22 358€ eest, see moodustab 153,1% juurdetulekust.

Fondi seis 2014. aasta lõpuks oli 122905 eksemplari, st 7,5 teavikut elaniku kohta.

Annetusi saabus 349 teavikut 1 962 € eest. Annetuste osakaal juurdekasvust moodustas 8,1% (eelmisel aastal 11,7%). Annetustest umbes pool ehk 53,9% oli ilu- ja lastekirjandus.

Ilukirjanduse osakaal saabunud raamatutest (koos annetustega) oli 62,2%, võõrkeelseid raamatuid saabus 582 eksemplari (14,4%) sh venekeelseid 410 eksemplari.

Venekeelsete raamatute osakaal võõrkeelsetest oli 70,4%, sealjuures venekeelse kirjanduse loetavus aeglaselt väheneb ning seda arvestatakse ka komplekteerimisotsuste tegemisel.

E-raamatuid ei komplekteeritud.

Ajakirju saabus kokku (ost + annetused) 200 nimetust ning ajalehti 33 nimetust. Perioodikat soetati kokku 6934€ eest.

Auviseid saabus kokku 237 eksemplari, mis on 5,3% kogude juurdetulekust. Peamiselt osteti muusikaplaate.

Laenutatuimad raamatud 2014

<i>Jrk</i>	<i>Autor</i>	<i>Pealkiri</i>	<i>Kirjastus</i>	<i>Laenutusi</i>
1	Tomusk, I.	Kolmanda A kriminalistid	Tammerraamat	153
2	Kivirähk, A.	Kaka ja kevad	Varrak	131
3	Kivirähk, A.	Maailma otsas : pildikesi heade inimeste elust	Eesti Keele Sihtasutus	120
4	Raud, P.	Tobias ja teine B	Mustvalge Kirjastus	118
5	Rowling, J. K.	Harry Potter ja tarkade kivi	Varrak	118
6	Väljal, S.	Jussikese seitse sõpra	Avita	110
7	Hirsjärvi, S.	Uuri ja kirjuta	Medicina	110
8	Kirkegaard, O. L.	Kummi-Tarzan ja teised	Eesti Raamat	108
9	James, E. L.	Viiskümmend halli varjundit	Pilgrim	106
10	Kass, K.	Õpetaja Kusti kummitab ja teisi jutte	Tänapäev	104

Laenutatuimad raamatud 2014 (va koolieelikute ja põhikooliõpilaste laenutused)

<i>Jrk</i>	<i>Autor</i>	<i>Pealkiri</i>	<i>Kirjastus</i>	<i>Laenutusi</i>
1	Kivirähk, A.	Maailma otsas : pildikesi heade inimeste elust	Eesti Keele Sihtasutus	120
2	Hirsjärvi, S.	Uuri ja kirjuta	Medicina	110
3	Tohvri, E.	Veel on aega	Varrak	102
4	Laherand, M.-L.	Kvalitatiivne uurimisviis	M.-L. Laherand	101
5	Kadastik, M.	Kevad saabub sügisel	Varrak	99
6	James, E. L.	Viiskümmend halli varjundit	Pilgrim	99
7	Tammsaare, A. H.	Tõde ja õigus. I	Avita	96
8	James, E. L.	Viiskümmend tumedamat varjundit	Pilgrim	94
9	Kivirähk, A.	Rehepapp, ehk, November	Varrak	92
10	Tohvri, E.	Kaamos	Varrak	89

Laste laenutusi mittehõlmavas 2014.aasta edetabelis ei figureeri erinevalt eelmistest aastatest enam Petrone Printi „Minu ...“ sarja raamatud. Rohkelt on eesti kirjandust, laenutatuima raamatu tiitel kuulub Andrus Kivirähki raamatule „Maailma otsas“ 120 laenutusega.

Edetabeli esiviisikus on 2 ülikoolide kohustusliku kirjanduse loetellu kuuluvat raamatut: Sirkka Hirsjärvi „Uuri ja kirjuta“ ning Meri-Liis Laheranna „Kvalitatiivne uurimisviis“, samuti kohustusliku lugemise hulka kuuluvad A.H.Tammsaare „Tõde ja õigus“ I ja Andrus Kivirähki „Rehepapp“.

Kolme raamatuga on edetabelis Erik Tohvri, nõ uue eesti romaanikirjanikuna on edetabelis Mart Kadastik oma diloogiaga „Kevad saabub sügisel“ ning „Suvi sulab talvel“. Väliskirjandusest on enim lugemist leidnud E.L Jamesi triloogia raamatud.

Lugejarühmade lõikes raamatulaenutusi analüüsidest ilmneb, et:

- Eesti algupärandeid ja tõlkekirjandust on laenutuste edetabelis laias laastus pooleks.
- Pensionäride laenutuste (top 20) hulgas on samuti välis- ja eesti kirjandust peaaegu pooleks, populaarseimad eesti autorid on Erik Tohvri ning Ira Lember, välisautoritest tuntud ajaviiteraamatute autorid: Susan Mallery, Kate Morton ja Catherine Cookson,
- Üliõpilaste laenutuste edetabelitest ilmneb, et laenutatakse enim õppekirjandust, eelkõige kasvatusteaduste alaseid (lastepsühholoogia, arengupsühholoogia), teadustöö metoodika, õiguse ja turunduse materjale, tervise- ja eneseabi raamatuid.
- Gümnaasiumi- ja kutseõppeasutuste õpilaste laenutuste seas figureerib koolikohustuslik kirjandus.

Laenutatuid ajakirjad 2014

<i>Jrk</i>	<i>Pealkiri</i>	<i>Laenutusi</i>
1	Tom & Jerry	675
2	Miki Hiir	588
3	Burda Style = Burda Modemagazin	431
4	Üks	230
5	Homes and gardens	202
6	Naised	194
7	Keel ja Kirjandus	152
8	Kroonika	138
9	Imeline Teadus	132
10	Psühholoogia Sinule	123

Ajakirjade laenutuste kohta võib üldistatult öelda, et laste(koomiksi)ajakirjade kõrval leiavad jätkuvalt aktiivset laenutust sisustus- ja käsitööajakirjad, aga ka teadus- (Akadeemia, Keel ja Kirjandus, Looming jt) ja populaarteaduslikud ajakirjad (GEO, Imeline Ajalugu, Imeline Teadus).

4. Raamatukoguteenused

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Lääne-Virumaa Keskraamatukogus on juurdepääs nii paber kandjal kui üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu Rakvere linnavalikogu ja linnavalitsuse protokollidele, otsustele ja määrustele.

Raamatukogu internetipunkti kasutatavus: 2014.aastal külastas avalikku internetipunkti 7331 inimest sh muusikatoa arvuteid kasutas neist 717 (2013.a 7836 külastust). 2014.aasta kuu keskmiseks külastuste arvuks oli 611 külastust, st 42 külastust vähem kui 2013.aastal.

Mõningane AIP külastuste arvu vähenemine on kodude hea arvutitega varustatuse kõrval põhjendatav ka sellega, et kasutaja- ja arvutikoolitustundide ajal on AIP tavakülastajatele suletud.

Internetipunkti kasutatakse peamiselt internetipankade, riigiportaali eesti.ee ja e-kooli külastamiseks. Sagedamini külastatakse ka äriregistrit, Maksu- ja Tolliameti, Politsei- ja Piirivalveameti, ning kohalike omavalitsuste veebilehti.

Internetipunkti avalikule teabele juurdepääsuks kasutavad põhiliselt keskealised ja eakamad inimesed, vähenenud on nooremate külastajate osakaal.

4.2 Raamatukogu kasutamine

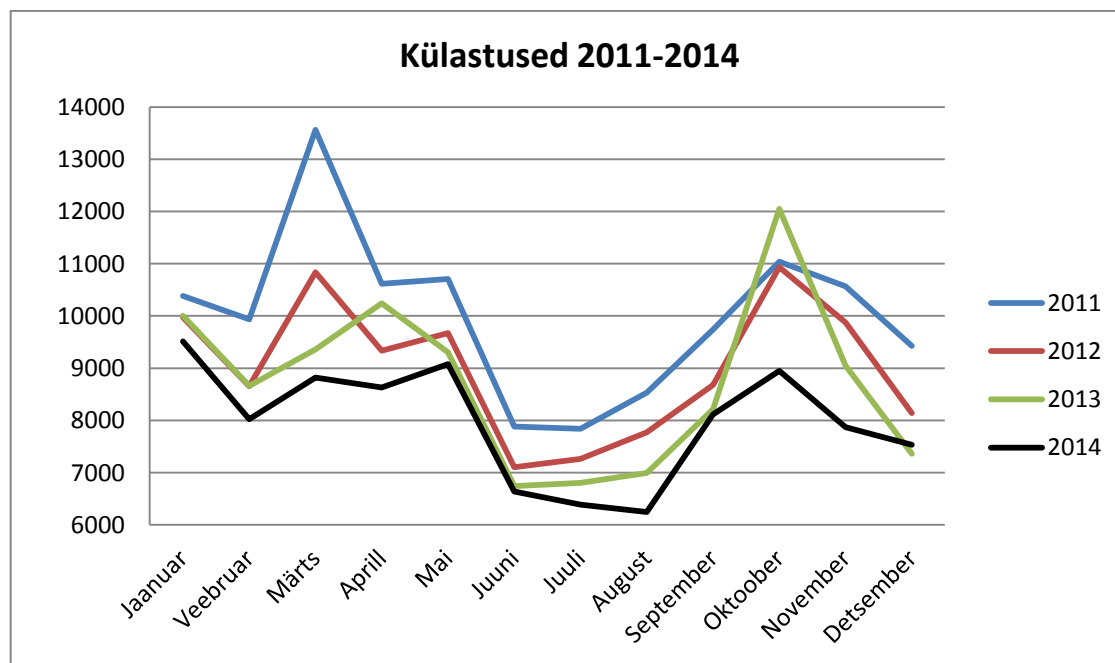
Lääne-Virumaa Keskraamatukogu lugejate arv, külastuste ning virtuaalkülastuste arv

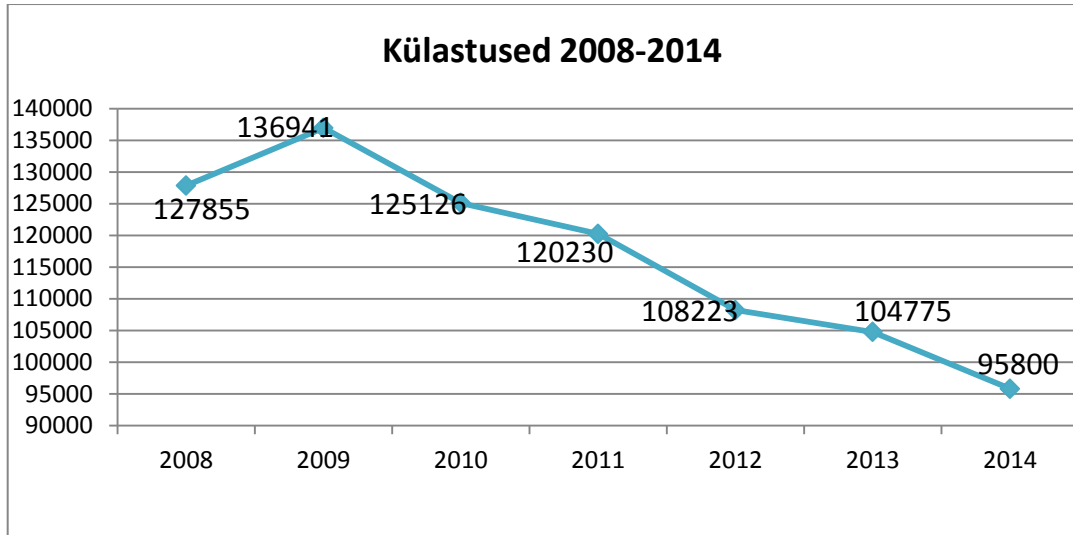
Raamatukogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muutus (+-)	Külastused 2013	Külastused 2014	Muutus (+-)	Virtuaal-külas-d 2013	Virtuaal-külas-d 2014	Muutus (+-)
LVK RK	7081	6951	-130	104775	93733	-11042	35117	29677	-5540

2014.aastal vähenesid Lääne-Virumaa Keskraamatukogus nii külastuste, laenutuste kui lugejate arv. Lugejate arv jätkab 2010.aastal alguse saanud vähenemise trendi ka 2014.aastal.

4.2.1 Külastused

Seoses lugejate arvu vähenemisega on külastuste vähenemine ootuspärane. Samuti on inimeste parem varustatus infotehnoloogiaga ja juurdepääs internetile üheks külastuste arvu vähenemise põhjustajaks. Lisaks on lugejatel võimalik palju ise eelnevalt lugejaportaali kaudu ära teha, seetõttu väheneb vahetute raamatukogukülastuste arv veelgi.

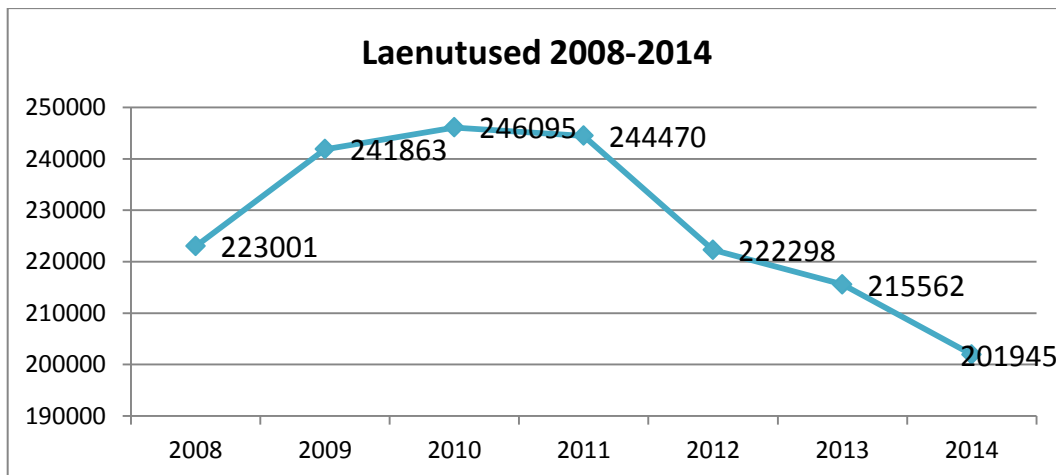

4.2.2 Laenutused

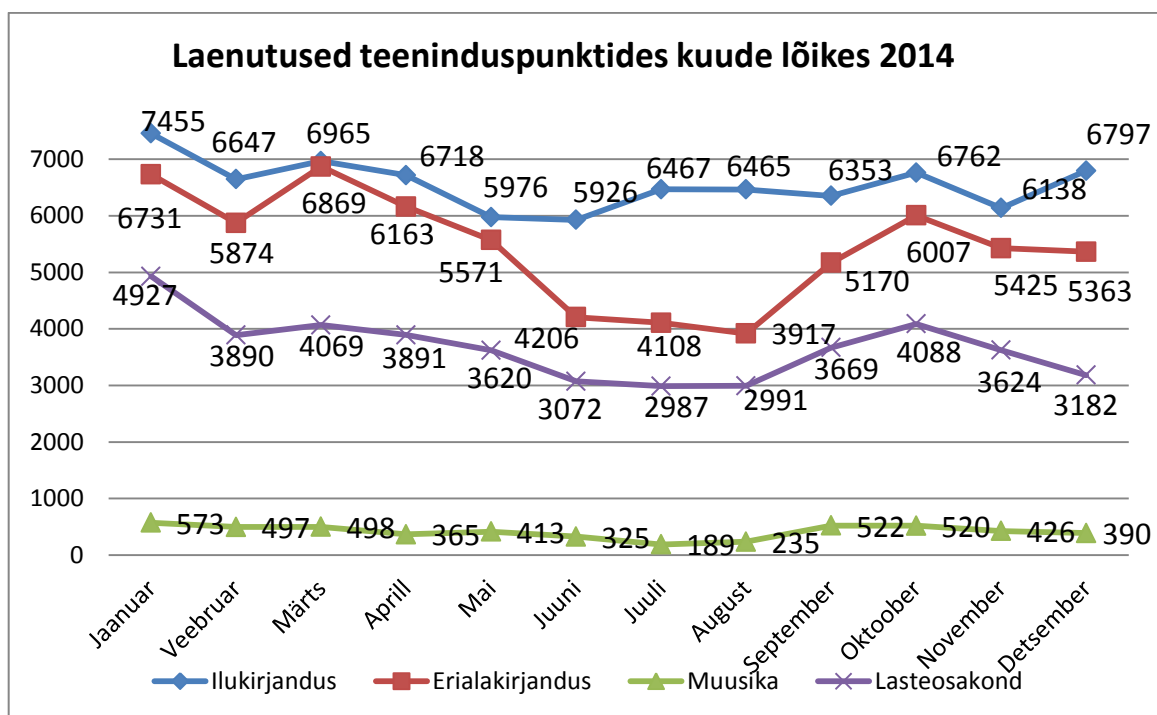
Laenutuste arv 2014.aastal jätkas langustrendi, vähenedes varasema aastaga rohkem kui 13 000 laenutuse võrra.

	Laenutused 2013	Laenutused 2014	Muutus (+/-)
LVKRRK	215562	201945	-13617

Kojulaenutused tervikuna vähenesid 2014.aastal eelneva aastaga võrreldes 6% võrra. Osakondade lõikes vähenesid protsentuaalselt kõige enam muusikatoa kojulaenutused, seda lausa viiendiku (21%) võrra, arvuliselt aga vähenesid kõige enam erialakirjanduse kojulaenutused (-6745 kojulaenutust). Positiivne on, et lasteosakonna kojulaenutused seevastu kasvasid 236 kojulaenutuse ehk ühe protsendi võrra.

<i>Osakond</i>	<i>Kojulaenutused 2013</i>	<i>Kojulaenutused 2014</i>	<i>Muutus (+-)</i>	<i>Muutus %</i>
Ilukirjandus	82836	78669	-4167	-5%
Erialakirjandus	72149	65404	-6745	-9%
Muusika	6257	4953	-1304	-21%
Lasteosakond	44240	44476	+236	+1%
<i>Kokku</i>	<i>205482</i>	<i>193502</i>	<i>-11980</i>	<i>-6%</i>

Eelneva joonise põhjal on näha, et kogu majas liiguvad laenutused üsna sarnast joont mööda: jaanuar, märts ja oktoober on nagu varasematelgi aastatel suurimate laenutuste arvuga kuud, suvekuud taas kõige vaiksemad.

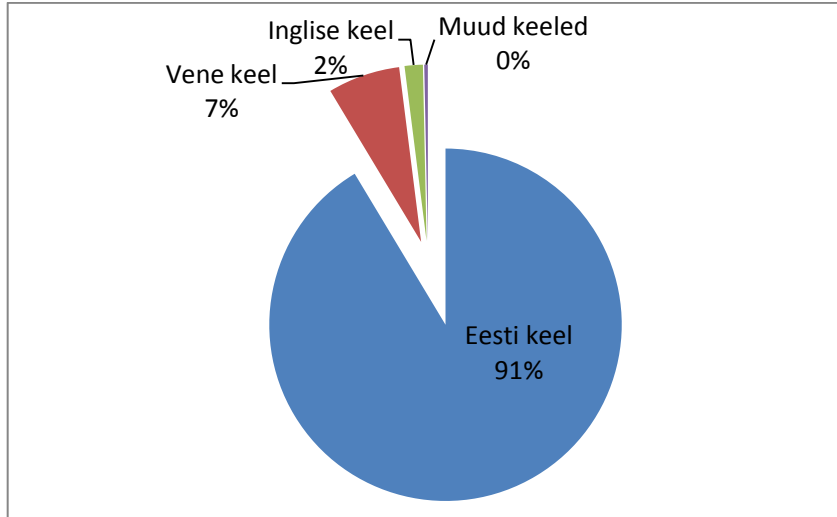
2014.aastal on laenutused jaotunud ühtlasemalt kuude vahel, ei ole tekkinud pikemaid mitut kuud hõlmavaid kõrgemate laenusarvudega perioode nagu oli 2013.aastal (ilukirjanduse ja erialakirjanduse laenutuste kõrgperiood jaanuarist-aprillini).

Laenutused laaditi 2014

	<i>Laenutused</i>	<i>% laenutuste üldarvust</i>
Raamat	182551	94,4%
Ajakiri	6977	3,6%
Auvis	3708	1,9%
Elektroniline	25	0,01%
Muu	138	0,1%

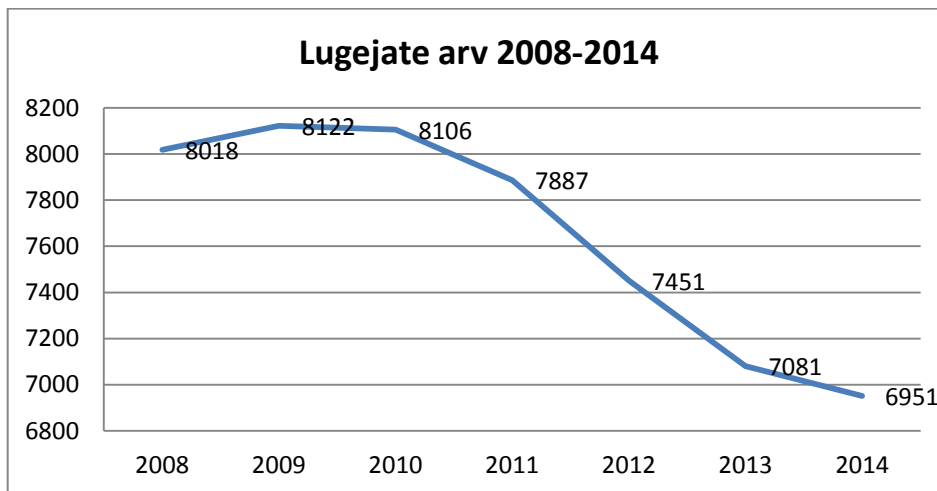
Laadide lõikes ei ole laenutused viimase viie aasta jooksul kuigivõrd muutunud: lõviosa moodustavad raamatulaenutused, aeglast kasvu teevad perioodikalaenutused ning vähenevad auviste laenutused.

Raamatulaenutused keelte lõikes

4.2.3 Lugejad

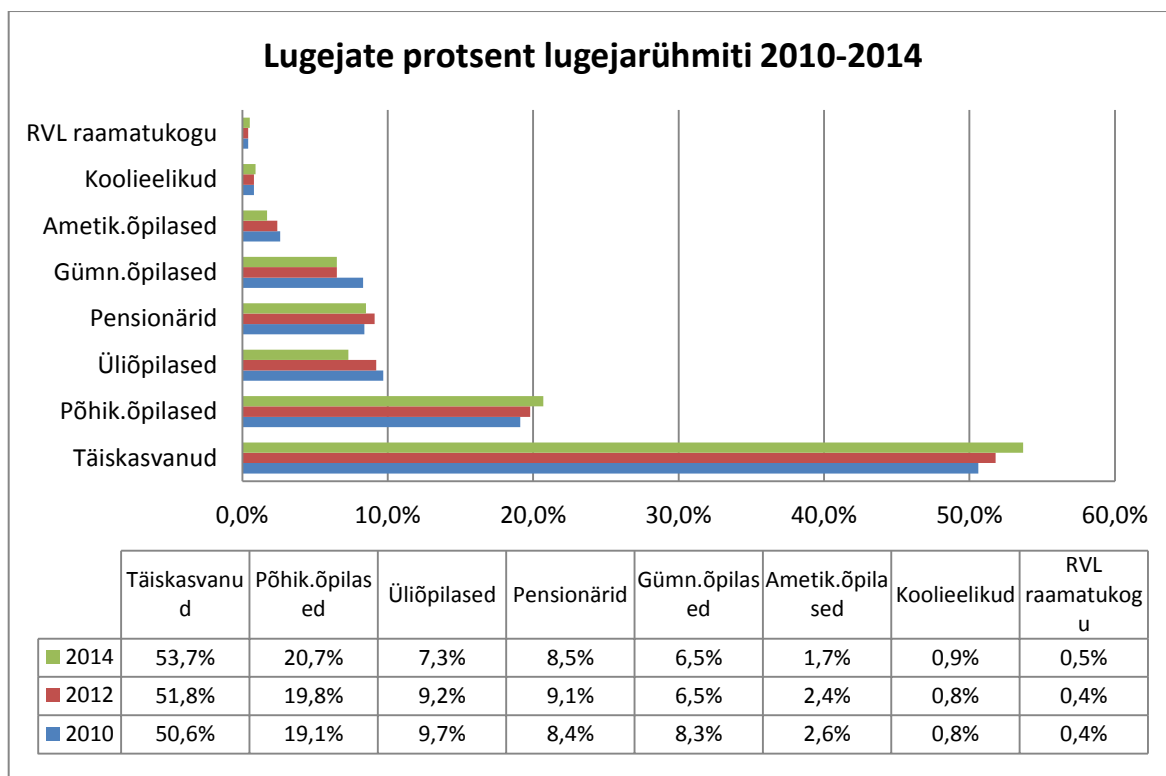
Lugejate arv jätkas küll 2014.aastal langustrendi ning jäi napilt väikesemaks kui 7000 lugejat, kuid langus on võrreldes eelmiste aastatega pidurdunud.

Analüüsidest lugejate hulka lugejarühmade lõikes teeb heameelt, et suurenenud on täiskasvanud lugejate ning põhikooliõpilastest lugejate osakaal, kahjuks on aastatega vähenenud ametikooliõpilastest ning üliõpilastest lugejate arv.

Kuigi lugejate üldarvust moodustavad eelkooliealised lapsed väikese osa, teeb heameelt, et aastatega on nende lugejate osakaal pisut kasvanud – see näitab, et lugejate juurdekasv on olemas.

2014.aastal oli Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kõige vanem aktiivselt laenutav lugeja 92-aastane (kasutab koduteenindust) ning kõige noorem lugeja 2-aastane.

<i>Lugejarühm</i>	<i>Lugejate arv</i>	<i>Protsent</i>	<i>Laenutuste arv</i>	<i>Protsent</i>
Täiskasvanud	3719	53,70%	114808	59,30%
Põhikooliõpilased	1437	20,80%	20676	10,60%
Üliõpilased	504	7,30%	11828	6,10%
Pensionärid	587	8,50%	25734	13,30%
Gümnaasiumiõpilased	453	6,50%	6156	3,10%
Ametikooliõpilased	120	1,70%	875	0,40%
Koolieelikud	60	0,90%	4266	2,20%
RVL raamatukogu	32	0,50%	5022	2,50%
Erilugejad	11	0,20%	1090	0,50%

Lugejarühmade analüüsi põhjal moodustasid täiskasvanute laenutused peaaegu 60% laenutustest. Kõige vähem laenutasid ametikooliõpilased (122 lugejat), nende laenutuste osakaal oli kõigest 0,4 % (875 laenutust). Vaatamata erilugejate väikesele hulgale laenutasid nad siiski enam kui ametikooliõpilased (erilugejatel 1090 laenutust, kaasa arvatud pikendused).

4.2.4. Raamatukogudevaheline laenus (RVL)

RVL		
<i>Aasta</i>	<i>RVL sisse</i>	<i>RVL välja</i>
2012	105	6187
2013	183	5446
2014	86	5020

RVLi teel tellitakse lugejatele teavikuid peamiselt teistest Lääne-Virumaa rahvaraamatukogudest enamasti ilu- ja teatmekirjandust ning teadusraamatukogudest teatme- ja õppekirjandust. Maakonnasisene RVL on lugeja jaoks tasuta, küll aga peavad lugejad tasuma teadus- ja erialaraamatukogudest tellitavate teavikute saatmiskulud.

Paljud maakonna rahvaraamatukogud eelistavad lugejate nõudluse rahuldamiseks kasutada Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kogu abi. Maakonna raamatukogud tellivad enamasti eesti- ja venekeelset ilukirjandust ning teatmekirjandust.

4.3 Lasteteenindus

Põhilised tegevussuunad

2014. aasta lastetööd iseloomustavad järgmised märksõnad ja nendega seotud ettevõtmised:

- Nukitsa konkursi aasta aetas erilise tähelepanu alla uusima eesti lastekirjanduse, omaltpoolt laiendati konkursi Nukitsa raamatumängude loomise võistlusega.
- Alustati lugemiskoera projektiga
- 17. septembril korraldati XI üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev
- Koos Europe Directi Lääne-Virumaa teabekeskusega algas lastele Euroopat tutvustav muinasjuturännakute sari „Muinaslugudega mööda Euroopat“.

Teeninduskorralduse muudatused lasteosakonna tööd otseselt ei puuduta, kuid veidi on vähenenud nende lugejate hulk, kes 3.korrusele jõuavad. Samas on laste poolt laenutatud raamatute arv kasvanud ja muretsemiseks justkui põhjust pole. Seisvat uudiskirjandust vaadates sooviks siiski sellele rohkem lugejaid leida.

Lasteosakonna kogust moodustab ilukirjandus 65,2%. Eestikeelse kirjanduse osakaal fondis on 88,7%, võõrkeelsetest raamatutest 51,8% on venekeelsed, 32% inglisekeelsed, teiste keelte seast tõuseb valiku rikkuse poolest esile soomekeelne kirjandus just tänu sõprusraamatukogudele.

Komplekteerimispehõhimõtted pole viimastel aastatel muutnud. Lähtutakse eesmärgist varustada lapsi piisaval määral kooli- ja huvilugemiseks mõeldud lugemisvaraga eelkoolieast põhikooli lõpuni, pakkuda mitmekülgset õppekava toetavat kirjandust; lisaks püütakse rahuldada ka lastega tegelevate täiskasvanute vajadust lastekirjanduse järele.

Raamatute hankimisel eelistatakse eesti algupärandeid (nii ilu- kui aimekirjanduse osas). Noorsookirjanduse tellimisel on vähendatud viimasel ajal eksemplaarsust, sest raamatud kipuvad riiulile seisma jääma. Eriti mitmeosaliste romaanide puhul pole järgnevate osade populaarsus esimese võrreldav.

2014. aastal osakonna kogusse lisandunud raamatutest moodustab 74,7% ilu- ja lastekirjandus (mullu 76,5 %). 2014. aastal lisandunud raamatutest moodustasid eestikeelsed 90,2% (mullu 89,7%). Võõrkeelsetest raamatutest telliti rohkem venekeelseid raamatuid - 67% (mullu 52%).

Jätkub laenutusteta eksemplaride mahakandmine ning lugemissaali kogust teavikute ümberpaigutamine laenutatavate teavikute hulka, lootuses, et need kasutamist leiavad.

Uurimistööde tegemiseks enam lugemissaali ei tulda, pigem uurivad lapsed sealseid raamatuid ajaviiteks vastavalt oma huvidele.

Perioodika tellimisel eelistatakse omamaiseid lasteväljaandeid, kuid laste lugemiseelistus kuulub tõlkelistele koomiksiajakirjadele. Esirinnas troonib 675 laenutusega Tom & Jerry, 588 laenutusega järgneb Miki Hiir. Tähekest on laenutatud vaid 10 korral ja teised eesti lasteajakirjad on leidnud vähesel määral kasutamist kohapeal.

Auvised komplekteeritakse küll vähe ja kuigi auvisekogu kasvas vaid 29 ühiku võrra, suurenes olemasolevate auviste laenutuste hulk peaaegu poole võrra (mullu 257, 2014. aastal 416). Järelikult on huvi ja nõudlus suur, laenutusõigusega auvised on tihedas ringluses.

2014. aasta laenutusi vaadeldes selgub, et 72% neist moodustavad ilukirjanduse laenutused, mis on mullusega võrreldes kasvanud 4%. Aimekirjandusest laenutatakse kõige rohkem meisterdamis- ja kunstiraamatuid (19,3%) ning loodusraamatuid (16,8%). Järgnevad tähtpäeva- ja tavandiraamatud, mängude ja nn vaba aja veetmise raamatud (14%), keeleõpikud (7,3%) ning ajaloo- ja maateaduseraamatud (6,4%).

URRAMi andmetel oli koolieelikute lugemiseelistuste tipus Janno Põldma „Lotte ja kuukivi saladus“, Tiia Toometi „Kus on kodu?“, Anna-Lisa Alberti „Väike rebane“. 50 lemmiku hulka mahtus 17 eesti autori raamatut. Väikelaste lemmikuks töötab kujuneda trükitäheraamatute sari „Loomalood lastele“.

Põhikooliõpilaste laenutuste edetabelis mahtusid kohustusliku kirjanduse sekka üksikud nõ vabalugemise näited: sarjad „Luuseri päevik“ ja „Ühe äpardri päevik“, M. Widmarki lastekrimkade sari, James Pattersoni „Mõrvas kahtlustatu pihtimused“, algupärandidest jätkub Adeele Rassi „Kasuisa“ lugejamenu.

(vt ka Laenutatuid raamatuid 2014, lk 7)

Lapsed	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muut us(+/-)	Külas -tused 2013	Külas- tused 2014	Muutus (+/-)	Virtuaal- külas-d 2013	Virtuaal- külas-d 2014	Muut us(+/-)
	1784	1657	-127	26896	26653	-243	4299	4562	+263

Osakond	Laenutused 2013	Laenutused 2014	Muutus(+/-)
LO kojulaenus	43419 sh laste 22127	43544 sh laste 23001	+ 125 + 874
LO lugemissaal	395 sh laste 138	466 sh laste 200	+ 71 + 62
Laste laenutusi kogu majas	27902	28757	+ 855

Nii laps-lugejate kui laste külastuste arvud on aruandeaastal vähenenud.

Tänavune laste arvu vähenemine (-127) asetub loogilisse ritta vaadates varasemate aastate vähenemistendentsi. Lastest lugejad moodustavad 23,8% (mullu 25,2%) raamatukoguteenuse kasutajatest.

Külastusi oli 26653 (mullu 26896). Laste külastused moodustavad 28,4% (mullu 25,7%) kogu maja külastustest, seega on laste külastused langenud täiskasvanute külastustest veidi vähem.

Laste laenutused moodustavad 14,8% (mullu 13,6%) kogu maja laenutustest. Tabel näitab, et laste laenutused maja teistest osakondadest on veidi vähenenud, laenutuste kasv baseerub lasteosakonna laenutustel.

Kasutajakoolitused:

Raamatukogu	Rühmakoolituste arv		Osalejate arv		Individaalkoolituste arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
LVKRK LO	53	44	539	849	-	225	-	225

Aruandeaastal fikseeriti esmakordselt ka lasteosakonnas uue lugeja registreerimisel läbiviidavad individuaalkoolitused.

Kasutajakoolitused toimuvad nii koolieelikutele kui õpilastele. Kõige tõhusamaks raamatukogu tutvustamise vormiks peetakse 1. klassidele mõeldud raamatukogumängu, mille käigus rollimängule toetudes rõhutame raamatu ja lugemise tähtsust. Pärast klassi osalemist raamatukogumängus võib olla kindel, et sellele järgneb juba lapse ja lapsevanema ühiskülastus eesmärgiga vormistada laps raamatukogu lugejaks.

Raamatukogu tundides tutvustatakse lastele andmebaase, õpetatakse neid praktiliste ülesannete kaudu kasutama e-teenuseid, otsima infot raamatukogu veebilehelt.

Endiselt on tõhusaks praktiliseks koolitusmeetodiks oma kuuviktoriinid, mis suunavad lahendajaid otsima infot veebist, kuuviktoriini väljapanekult ning raamatukogu andmebaasist. Viktoriini saab lahendada ka elektrooniliselt, seega õpivad lapsed orienteeruma ka raamatukogu veebilehel.

12 kuuviktoriini lahendajaid oli kokku 330 (mullu 351), sellest veebis lahendas 111 (151) last.

Parimad kordaminekud:

- 2014. aasta oli Nukitsa konkursi aasta ja raamatukogu täiendas raamatute hindamist nende põhjal mängude koostamise võistlusega „Nukitsa raamatumängud“.

- Koostöö alustamine Directi Lääne-Virumaa teabekeskusega muinasjutuhommikute sarja „Muinaslugudega mööda Euroopat“ korraldamisel, mille raames tuntud Lääne-Viru inimeste esituses tutvustati lastele erinevaid euroopa riike. Jutte lugesid teiste hulgas maavanemad Einar Vallbaum ja Marko Torm, klaasikunstnik Riho Hütt ning ajakirjanik Eva Samolberg-Palmi.

- Uutmoodi väljakutseks oli kirjandusfestivali Prima Vista Rakvere päeva lasteprogramm: mängud kirjandusmaastikul ehk kirjanduslikud murumängud Rakvere rahvaaias ja kohtumine Rakvere lastekirjanikega - Reet Bobõlski, Kalju Saaberi, Tiia Selli, Urve Tinnuri, Karin Hanssoniga –Trondikohvikus.

- 2014. aastal kasutati laste lugema innustamisel lugemiskoera abi. Pakkumine selleks tuli basset Hectori (Heku) perenaiselt Riina Roobergilt, kes on oma hoolealuse koolitanud teraapiakoeraks.

Septembrist detsembrini toimus 8 lugemistundi, milles osales 28 last. Jaanuarist maini 2015 on kavas 10 ettelugemistundi, iga kord saab Hekule lugeda 5 last.

- 2014. aasta raamatukogupäevade ettevõtmine „Pimekohting raamatuga“, mis võimaldas pakkidesse valida ka teenimatult riulile seisma jäänud häid lasteraamatuid. Enamik raamatute tagastajaist oli väga rahul pimesi laenutatud raamatutega.

Traditsioonilistest ettevõtmistest jätkus Jututare kodustele väikelastele, mis alustas 2014. a. sügisel oma 23. hooaega. 15 jututare-etendust käis aasta jooksul vaatamas ja kaasa mängimas 329 külastajat.

Lahedaima suveraamatu valimisel täideti 496 hindamisedelit. Pildid raamatu kaanest koos lugejate antud hinnetega jäävad lugemisreklaamina nähtavale kogu kooliaastaks. Kevadel andsime järjekordselt välja järjekordsed tubli lugeja tunnistused 116-le Rakvere koolide algklasside õpilasele.

Sihid uueks aastaks:

- Koostöös lasteaedadega püütakse käivitada unejutukottide projekti.
- Lastes raamatuhuvi sütitamiseks on plaanis võtta vaatluse alla lasteraamatute illustratsioonid ning piltide ja teksti seos. Selleks kavandatakse pikemaajalist projekti algklasside lastele koostöös raamatukunsthike ja kunstiõpetajatega.
- Laste lugemisoscuse edendamiseks peaks lisaks lugemiskoerale otsima muidki ahvatlevaid vorme, sest abivajajaid on palju ning lugemisjärjekord liiga pikk.
- Tuleb leida lahendus väikelaste raamatute paigutamiseks ja neile lastepärase ala kujundamiseks. Hädavajalik on ka praeguse ülinapi noorteala laiendamine ja neile huvitavate tegevusvõimaluste pakkumine.
- Jätkuv tegevus seisvate eksemplaride kogudest kustutamisega.

4.4 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenindus käivitati 2014.aasta jaanuaris ning aasta lõpuks oli teenusega liitunud 12 lugejat.

Koduteenindusega tegelev töötaja külastab lugejaid reeglina kord kahe nädala tagant. Koostöös Rakvere Linnavalitsusega kasutatakse koduteeninduseks sotsiaaltöötajate elektriautot.

Teenus on lugejate ja avalikkuse poolt väga hästi vastu võetud ning laenusnumbrid näitavad, et koduteeninduse lugejad on väga aktiivsed lugejad – aasta jooksul viis raamatukoguhoidja kodudesse üle 1000 teaviku.

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	23	23	11

4.5 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu on Rakvere linnas oluline kultuuritegija. Püütakse pakkuda eelkõige kirjandusega seotud kultuurisündmusi – kohtumised kirjanikega, raamatu esitlused jmt. Samuti üldkultuuriliselt harivaid tegevusi. Raamatukogu on avatud ka kõigile teistele kultuuripakkujatele – kontserdid, loengud jm üritused, mille korraldamiseks on raamatukogus head tingimused.

Lääne-Virumaa korraldas 2014. aastal kokku 85 üritust ja 41 näitust. Koostati 77 raamatuväljapanekut. Sündmustel osales 2153 inimest (lisaks veel Tasuta raamatu laada külastajad, kelle täpne arv pole teada). Püütakse tegeleda kõigi sihtgruppidega, kõige rohkem on siiski korraldatud sündmusi lastele.

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	118	85	2153

Olulisemad sündmused

<i>Kuup.</i>	<i>Sündmus</i>	<i>Peamine sihtgrupp</i>
19.01	Loeng "Lorup ja Langebraun - eesti klaas ja portselan". Anne Ruusaar Eesti Ajaloomuuseumist. Samal ajal sai tutvuda Lorupi ja Langebrauni vabriku toodete näitusega. Eksponaadid pärinesid eraisikute ning Virumaa Muuseumide kogudest. Nii loeng kui näitus osutusid populaarseks vanavarahuviliste seas. Publiku hulgas võis märgata palju inimesi, kes varem raamatukogu üritusi külastanud ei ole või teevad seda väga harva.	Täiskasvanud
12.02	Kirjandusklubi arutelukohvik Arutleti Virumaa kirjandusauhinna nominentide teoste üle. Samalaadne üritus toimub igal aastal ning publik on suhteliselt muutumatu.	Täiskasvanud
16.03	Tasuta raamatu laad (Rakvere spordikeskuses) Emakeelepäeva tähistav raamatulaad toimus juba 6. korda. Seekordset laata ilmastasid töötoad, mis tutvustasid vana raamatu kasutamise võimalusi – nt taimede istutamine ja muru külvamine raamatutesse ning taaskasutuskunst. Laada kultuurilaval esinesid kohalikud kollektiivid (Nt rahvakunstiansambel Kungla). Laada populaarsus on aastatega kasvanud - suurenenud on nii laadale toodud raamatute (ligi 30000) kui ka külastajate hulk (hinnanguline). Laada töötubade jaoks valminud kunstiesemetest sai kunstnik Riina Runneli eestvedamisel kokku muljetavaldav näitus, mis ringles Lääne-Virumaa raamatukogudes kogu 2014. aasta vältel.	Täiskasvanud ja lapsed
04.04	Tekstiilikunstnik Elna Kaasiku näituse „Hommage luulelemmikuile“ avamine	Täiskasvanud
23.04	Raamatu ja roosi päev. Kirjandusklubis kohtumine Katrin Raikiga. Lisaks toimus roosiistikute müük Mõdriku iluaia poolt ning paberrooside meisterdamine lasteosakonnas.	Täiskasvanud ja lapsed
10.05	Tartu kirjandusfestivali Prima Vista partnerlinna päev. Sündmused toimusid mitmes paigas üle Rakvere: Rakvere Teatri väike saal, teatrikohvikud, Rahvaaed, Rakvere Eragümnaasium ja Lääne-Virumaa Keskraamatukogu. Teatrisaali põhiprogrammis astusid üles ansambel Def Räädu, festivali matroon, luuletaja Kristiina Ehin koos Sofia Joonsiga ja soome noortekirjanik Salla Simukka. Programmi juhtis ajakirjanik Rain Kooli. Paralleelselt toimus lasteprogramm „Trondikohvik“ rahvamaja terrassil. Lastega kohtusid üheskoos viis Rakvere linna lastekirjanikku: Kalju Saaber, Reet Bobõlski, Tiia Selli, Urve Tinnuri ja Karin Hansson. Kõpsetati pannkooke ning toimusid kirjanduslikud mängud maastikul. Rahvaaias tiigil tegid soovijatele luulesõitu Soolikaoja paadimehed Mait Joorits ja Gunnar Kotiesen.	Täiskasvanud ja lapsed

	<p>Programmi lõpetas Rakvere Linnanoorte Näitetrupiesituses noorteromaanil „Vaimude jaam“ põhinev etendus „Helen“. Etendus ja kohtumine romaani autori Elo Maria Rootsiga toimus Rakvere Eragümnaasiumi aatriumis.</p> <p>Programmi kuulus veel Anne Prangeli näituse avamine ja luulekogu „Ihusilmaga“ esitlus teatri väikese maja kohvikus, Mini „Tasuta raamatu laat“ peamistes sündmuspaikades, kasutatud raamatute müük Lääne-Virumaa keskraamatukogus ning ERR muuseumi näitus „Valge daami saladus“ raamatukogu lasteosakonnas. Teatrimajas ja raamatukogus reklaamis kaasaegseid eesti luuletajaid ja nende raamatuid „Vetsuluule“.</p> <p>Prima Vista Rakvere päev leidis kajastust ka Eesti Rahvusringhäälingu poolt</p>	
22.05	Kohtumine filmi "Valge daami saladus" režissöör Rene Vilbre ja osatäitja Mariann Vilbrega. Näituse avamine.	Lapsed
7. 07	Lääne-Virumaa ja Plöni kreisi (Saksamaa) sõprussuhete 25. aastapäeva tähistamine. Kogumiku „Sõpruse viljad : Früchte der Freundschaft“ esitlus ning raamatukogu koostatud ülevaatenäituse „Lääne-Viru maakond – Plöni kreis. 25 aastat sõprust“ esitlemine. Osales üle 80 sõprussuhetega seotud inimese, sh ligi 40 liikmeline saksa delegatsioon, mida juhtis Plöni kreisi president Peter Sönnichen. Toimus koostöös Lääne-Viru maavalitsusega.	Täiskasvanud (kutsetega)
11.09	Siret Rootsi graafikanäituse „Lugu“ avamine. Bluusiduo Andres Rootsi ja Raul Terepi instrumentaalalbumi „Trad.alt.blues“ esitluskontsert.	Täiskasvanud ja noored
24.09	Esmatutvumine lugemiskoer Hekuga lastele ja lastevanematele.	Lapsed
1.10	Rahvusvaheline muusikapäev. Pianist Lembit Orgse kontsert.	Täiskasvanud ja noored
2.10	Priit Koppeli karikatuurinäituse avamine	Täiskasvanud ja noored
23.10	Kirjanik Kalju Saaberi 70. sünnipäeva tähistamine kirjandusklubis.	Täiskasvanud
20.10	Ettelugemispäev. Loeti ette lugemiskoer Hekule.	Lapsed
20.-30.10	Pimekohting raamatuga. Raamatukoguhoidjate valikul laenutamiseks koostatud raamatutest ja auvistest koosnevad pakid, mille sisust sai lugeja aimu vaid sellele antud pealkirjast.	Täiskasvanud ja lapsed
30.10	Urve Tinnuri raamatu "Pahupidi küla" esitlus	Lapsed
6.11	Naily Saripova klaverikontsert	Täiskasvanud ja noored
7.11	Kirjandustuur: Veronika Kivisilla, Kalju Kruusa, Ingrid Velbaum-Staub	Täiskasvanud
10.11	Lois Freire Caneda klaverikontsert	Täiskasvanud ja noored
14.11	Maila Laidna klaverikontsert	Täiskasvanud ja noored

16.11	Kirjandusklubi: Valdur Mikita	Täiskasvanud
19.11	Kirjandusklubi: Aita Kivi	Täiskasvanud
28.11	Redesign kunstniku Aili Raudsepa näituse "Vana Lõpp ja Uue Algus" avamine. Näitusel esitleti taaskasutusena valminud ehteid, rõivaid, aksessuaare ja seinadekoore.	Täiskasvanud ja noored
16.12	Jututare jõulupidu ja Urve Tinnuri raamatu "Päkapikk Jäsper" esitus.	Lapsed

Olulise sündmusena tuleks märkida ka Rakvere Teatri korraldatava rahvusvahelise teatريفestivali Baltoscandal kavasse kuulunud „elavate raamatute“ projekti - **Mette Edwardseni „Time has fallen asleep in the afternoon sunshine“**. 3.-5. juulini sai raamatukogus laenutada „elava raamatu“, ehk siis näitleja, kellest igaüks esitas peast lugedes 30. minuti jooksul, ühele lugejale korraga, ühte kindlat raamatut. Laenutada sai üheksat raamatut, millest kolm olid inglisekeelsed. Lugemisaeg tuli eelnevalt broneerida. Aktsioon osutus väga populaarseks.

Sariüritused lastele on toodud punktis 4.3.

Suuremad näitused

Periood	Pealkiri
7.-31.01	<i>Lorupi klaas ja Langebrauni portselan.</i> Esemed era- ja SA Virumaa Muuseumid kogudest
2.01-20.02	<i>Nukits mõõdab raamatuid.</i> Raamatunäitus Nukitsa konkursi raamatutest.
3.-28.02	<i>Hobifotograaf Ilmar Mesi loodusfotod</i> <i>Vildest naljaga pooleks.</i> Eesti naljakirjandus Vildest Kivirähkini (Eduard Vilde Muuseumi rändnäitus)
28.02-28.03	<i>Kiirelt kappab sinihobu.</i> Lihtsustatud õppekavaga laste joonistusvõistluse tööd. Korraldaja Vaeküla kool.
20.03-30.04	Nukitsa konkursi laste valmistatud raamatumängude näitus
3.04-10.05	Tekstiilikunstnik <i>Elna Kaasiku</i> vaibad " <i>Hommage luulelemmikuile</i> "
05.05-30.07	<i>Valge daami saladus.</i> ERR muuseumi näitus (fotod ja esemed) samanimelise seriaali võtetest.
28.05-3.07	<i>Daam maastikul.</i> Ivo Ridalaane reproduktsioonid tuntud maalidest
7.-31.07	<i>Lääne-Viru maakond – Plöni kreis. 25 aastat sõprust.</i> Stendinäitus ja meenete, mis sõprussuhete ajaloo jooksul on kingiks saadud, väljapanek.
5.08-7.09	Meie inimesed (Eesti Ajaloomuuseumi rändnäitus)
11.-30.09	<i>Siret Rootsi</i> graafikanäitus " <i>Lugu</i> "
2.-31.10	<i>Priit Koppeli</i> karikatuurinäitus
17.-31.10.	<i>Fotonäitus "Omanäoline Rakvere".</i> Rakvere Gümnaasiumi põhikooli õpilaste konkursifotod Rakvere vaadetest.
3.-27.11	<i>Metsiku "piblotek". Ühe ärkamisaegse raamatukogu lugu</i> (Rahvusraamatukogu rändnäitus)
28.11-20.12	<i>Aili Raudsepa</i> taaskasutuskunsti näitus " <i>Vana lõpp ja Uue algus</i> "
14.11-31.12	<i>Fotonäitus "Aasta aknast".</i> Raamatukoguhoidjate Tiina Kriisa ja Lea Lehtmetsa fotod aknavaadetega Rakvere linnusele ja kirikule. Fotosid täiendasid valitud luuletused eesti luuletajatelt.

4.6 Raamatukogu koolituskeskusena

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individuaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	68	64	1088	1054	123	453	123	453

Rühmakoolitusi tehti peamiselt õpilastele ja üliõpilastele. Õpetati andmebaase (Urram, Kodulugu.ee, ISE, Digar, EBSCO) ning märksõnastikku. Kõik õpilased, ka need, kes Urramit juba kasutasid, said enda jaoks midagi kasulikku teada, eriti positiivne oli tagasiside üliõpilastelt. Sügisest hakati pakkuma infootsingu koolitust ka õpetajatele. Seda kasutasid kahe gümnaasiumi õpetajad.

Õpilaste osalemine infootsingu tundides sõltub suurel määral õpetajast: kui ühest Rakvere koolist lahkus õpetaja, kes aktiivselt õpilasi raamatukokku tõi, langes oluliselt selle kooli kasutajakoolituste arv. Koolituste pakkumisega õpetajatele jätkatakse ka edaspidi.

Sügisel alustati ka arvuti algõppe nõuandetundidega täiskasvanutele. Tunnid toimusid üle nädala ja osalejatele - peamiselt eakatele arvutikasutajatele – õpetati tahvelarvuti ja arvuti kasutamise ning infootsingu algteadmisi, tekstitöötlust, e-posti, ID-kaardi ja Facebooki kasutamist. Et tulemus oleks parem, läheneti igale õppijale personaalselt. Tundidega jätkatakse ka uuel aastal.

Individuaalkoolitust tehti kõikidele uutele lugejatele nende lugejaks registreerimisel. Individuaalkoolituste arv suurenes eelmise aastaga võrreldes selle tõttu, et hakati registreerima ka ilukirjanduse ja lasteosakonnast tehtud koolitusi.

Täiskasvanud õppija nädala raames korraldati koolitus „Mida peab teadma e-kaubandusest“ (lektor Merle Kangur).

4.7 Raamatukoguteenuse turundus (*tutvustamine*)

2014. aastal ilmus kirjutavas meedias kokku 68 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu puudutavat artiklit. Neist valdav osa, 60 artiklit, kohalikus ajalehes Virumaa Teataja. Virumaa Teataja veergudele pääsemisega probleeme ei ole - kõik edastatud pressiteated on varem või hiljem alati ilmunud. Peamiselt kajastasid artiklid raamatukogus toimuvaid või raamatukogu poolt korraldatavaid sündmusi ja näitusi. Regulaarselt on ilmunud lühiinfo raamatukogus toimuva kohta ka rubriigis „Kuhu minna“. Avaldamine on tasuline. Arvestades raamatukogus toimuvate sündmuste iseloomu, on kohalik ajaleht parim viis sihtgrupini jõudmiseks.

Seoses kirjandusfestivaliga Prima Vista, pääses raamatukogu ka üleriigilisse meediasse - näidati videoklippi ERR uudistes ning kahel korral kajastati sündmust ERR kultuuriportaalis.

Pidevalt kasvab *Facebooki* osatähtsus reklaamikanalina, seda eriti nooremate ja keskealiste inimeste seas. Uudised sisestatakse raamatukogu *Facebooki* lehele ning jagatakse omakorda grupis Rakvere kultuurisündmused.

Pensioniealiste inimesteni jõuab kõige paremini endiselt paberkuulutuste ja ajalehe abil.

Sündmustest teavitamiseks kasutame kultuuriinfoportaale Kultuurikava ja kultuur.info (valikuliselt). Kultuurikava kalender on integreeritud raamatukogu ja Rakvere linna

kodulehega. Nii on sinna sisestatud sündmused kohe leitavad ka muude kanalite kaudu.

Info Rakvere kultuurisündmustest (sh raamatukogus toimuvast) jõuab soovijani Rakvere Kultuurikeskuse poolt koostatava e-uudiskirja kaudu. Meililistiga saab liituda igaüks.

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu e-uudiskirja osatähtsus turunduskanalina on vähenenud. Sarnaseid lühiteadete saatmise võimalusi e-postile pakub nüüd ka raamatukoguprogramm Urram. E-uudiskirja kasutati peamiselt uudiskirjanduse nimekirjade vahendamiseks, nüüd on see võimalus loodud ka lugejaportaalis Urram ning dubleerimine ei ole otstarbekas. 2014. aastal saadeti kokku 10 uudiskirja.

Lasteni jõudmiseks on reklaam suunatud enamasti lapsevanemale või õpetajatele. Viimaste puhul kasutatakse sageli otsekontakte.

4.8 Bibliograafia- ja infotöö

4.8.1 Andmebaaside loomine

2014.aastal jätkati kodulooliste materjalide bibliografeerimist URRAMI kodulooportaali. 2014.aasta lõpus otsustati lõpetada maakondliku lehe Virumaa Teataja bibliografeerimise, kuna ajaleht on täismahus kättesaadav Eesti Rahvusraamatukogu andmebaasis DIGAR Ajalehed.

2015.aastast bibliografeeritakse Lääne-Virumaa Keskraamatukogu poolt URRAMI kodulooportaali koduloolist väärtust omavad artiklid ajakirjadest, kogumikest ning Kuulutajast.

4.8.2 Infopäringud

Infopäringuid on võimalik esitada raamatukogus kohapeal, e-posti ja telefoni teel ning raamatukogu veebisaidi või Facebooki kaudu. Enim kasutatakse võimalust esitada päringuid raamatukogus kohapeal või e-posti vahendusel.

Infopäringuid, mida registreeritakse raamatukoguprogrammis URRAM, oli aasta jooksul kokku 892, seega 72 päringut vähem kui 2013.aastal (964 päringut). Nii 2013.aastal kui ka 2014.aastal esitati enim päringuid üli-, kutse-, ja gümnaasiumiõpilaste poolt, mis eelkõige seotud kooli-, lõpu-, ja uurimistöode teemadega.

2014.aastal esitati erialakirjanduse osakonnas sagedamini päringuid järgmistel teemadel: arvutiõppe erinevad programmid, digifotograafia, individuaalehitus, toit ja vähk, paleodieet, aiandus, uni, käsitöö-rahvariiete mustrid jne.

Muusikaosakonna enim esitatud päringud olid järgmistel teemadel: ajastumuusika, ühe laulu erinevad seaded, teemamuusika üritustele, tähtpäevade laulud, muusikainstrumendid, heliloojate elulood.

Huvitavaimad päringud 2014. aastast: naha parkimine kodusel teel, „must sool“, snaibrid.

4.8.3 Trükised ja veebiväljaanded

Raamatukogu on osaline Rakvere Kultuurikeskuse poolt väljaantavates kultuuriinfo voldikutes ja poolaasta märkmikkalendrites panustades sisu loomisse sündmuste info edastamisega.

Nagu ka eelnevatel aastatel saadeti informatsiooni (statistika, lühiülevaade maakonna raamatukogude tegevusest jmt) Lääne-Viru Maavalitsuse aastaraamatusse. Raamatukogule telliti uue kujundusega järjehoidja. Pildid joonistas illustraator Marko Pikkat.

Veeb:

Raamatukoguhoidja lugemissoovituste blogisse kirjutati 27 postitust.

Lääne-Virumaa KRK e-uudiskirja ilmus 10 numbrit.

Kokkuvõte

2014. aasta oli Lääne-Virumaa Keskraamatukogu jaoks kiire ja edukas aasta: huvitavad üritused ja näitused, edukad erialaüritused ning uued teenused pakkusid põnevust raamatukogu külalistele ja kasutajatele ning väljakutseid raamatukoguhoidjatele.

Raamatukoguprogramm Urram muutus aasta jooksul töökindlamaks ja suurenes ka töötajate vilumus selle kasutamisel, nii esines märksa vähem tõrkeid töös kui aasta varem.

Kogude korrastamine jätkus aktiivselt ka 2014.aastal – teavikufondi juurekasv oli väikesem kui kustutamine, sest fondidest eemaldati lagunenuid ning aegunud teavikute kõrval ka suur hulk ilma laenutusteta eksemplare (jätkub ka 2015.aastal).

2015.aasta plaanides on:

- Leida viise-lahendusi, kuidas jõuda uute lugejateni ning leida raamatukogu kogudele aktiivsemat kasutust. Üheks võimalikuks lahenduseks on raamatukogu tihedam osavõtt avalikest üritustest- messidest, teabepäevadest.
- Lasteosakonna eesmärgiks on lastes raamatuhuvi sütitamiseks võtta vaatluse alla lasteraamatute illustratsioonid ning piltide ja teksti seos. Selleks kavandatakse pikemaajalist projekti algklasside lastele koostöös raamatukunstnike ja kunstiõpetajatega.
- Püütakse leida lahendus väikelaste raamatute paigutamiseks ja neile lastepärase ala kujundamiseks, samuti noorteala laiendamiseks ja neile huvitavate tegevusvõimaluste pakkumiseks.

Kaili Õunapuu-Seidelberg
Direktor